

**EKSPERTARVAMUS KUIVENDUSE
MÕJU ULATUSE KOHTA
METSAKUIVENDUSOBJEKTIL
“POTSEPA”**

Tallinn 2015

Ekspertarvamus kuivenduse mõju ulatuse kohta metsakuivendusobjektil “Potsepa”.

1. Objekti üldkirjeldus

Rekonstrueeritav metsakuivendusobjekt “Potsepa” asub Vändra metskonnas. Objekt paikneb Audru valla Kõima küla katastriüksusel 15905:004:0617 ning Tõstamaa valla Kõpu küla katastriüksustel 82603:004:0188 ja 82603:004:0187.

2. Töö eesmärk

Vastavalt Riigimetsa Majandamise Keskuse tellimusele oli töö eesmärgiks välja selgitada alljärgnev:

- 1) kas planeeritavate kuivenduskraavide mõjualas on seni olemasolevast kraavivõrgust mõjutamata märgi metsi (lodu ja sõnajala kasvukohatüüpe);
- 2) kas kraavide rekonstrueerimisel kuivenduse mõju ulatus oluliselt suureneb loetletud lodu ja sõnajala kasvukohatüüpidele, millised negatiivsed keskkonnamõjud ja riskid sellega kaasnevad;
- 3) milliseid meetmeid on võimalik rakendada negatiivse mõju vähendamiseks.

3. Töö meetodika

Metskonna kaardimaterjali ja takseerikirjelduste abil selgitati välja lodu ja sõnajala kasvukohatüüpi kuuluvate eraldiste asukoht. Kasutades mullastikukaarte ja E. Lõhmuse koostatud raamatut “Eesti metsakasvukohatüübid”, sondeeriti mullasondi abil läbi viimase metsakorralduse poolt lodu ja sõnajala kasvukohatüüpi määratud ja nendega piirnevad alad. Sondeerimisel saadud mullaprofiililt hinnati mullakihi tusedust ja lõimist, huumus- ja turbahorisondi tusedusi, gleistumist, vajadusel määrati mulla karbonaatide sisaldus. Sondeerimisandmete, eraldise mikroreljeefi ja mullastikukaardi andmete põhjal määrati mullaliik. Mullaliigi, puistu boniteedi, alusmetsa ja alustaimestiku järgi määrati igale uuritud eraldisele uuesti kasvukohatüüp. Välitööde käigus lodu ja sõnajala kasvukohatüüpi määratud eraldiste, rekonstrueeritavate kuivenduskraavide ning kraavitrasside omavahelise asendi põhjal analüüsiti kuivenduse senist mõju ja võimalikku mõju suurenemist kraavide rekonstrueerimise tagajärjel. Eraldisele iseloomulikust mullaprofiilist tehti foto koos mõõtkavaga, samuti lisati foto puistust.

4. Töö teostamise aeg

Töö teostati ajavahemikul 13. juuni kuni 10. juuli 2015, välitööd tehti 20. ja 28. juunil.

5. Hinnang

AU161 eraldis 13

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Keskealine kuuse kultuurpuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, kraavid paiknevad kahel küljel
2. Kraavide rekonstrueerimine ei suurenda negatiivset mõju, sest eraldis on lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU162 eraldis 9

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Küps segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, kraavid paiknevad kahel küljel
2. Kraavide rekonstrueerimine ei suurenda negatiivset mõju, sest eraldis on lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU177   **eraldis 6**

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübiga. Laticeline kaasik.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, kraavid paiknevad kahel küljel
2. Kraavide rekonstrueerimine ei suurenda negatiivset mõju, sest eraldis on lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU177   **eraldis 10**

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud tarna-angervaksa kasvukohatüübiga. Laticeline kaasik.

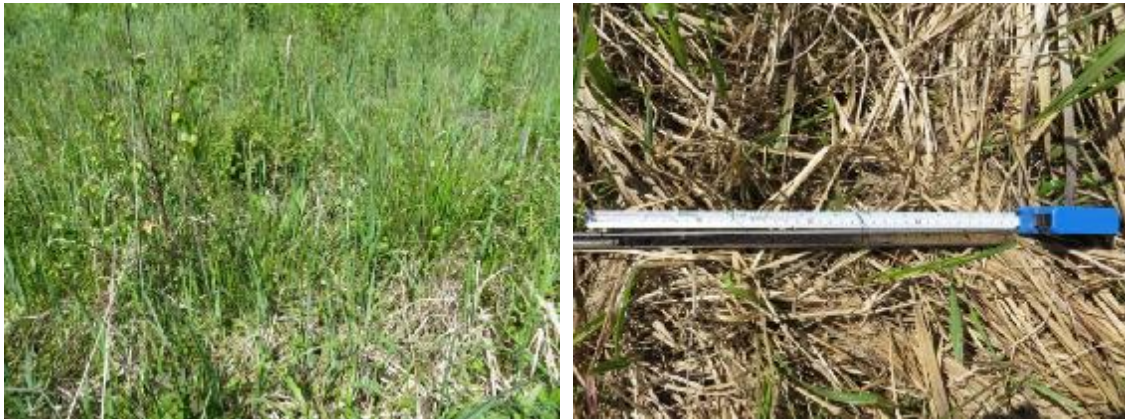
1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, kraavid paiknevad kolmel küljel
2. Kraavide rekonstrueerimine ei suurenda negatiivset mõju, sest eraldis on lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU178 eraldis 12

Tegemist ei ole sõnajala, vaid jänsekapsa-mustika kasvukohatüübiga. Kuuse kultuur.

1. Eraldis kuivendusest vähe mõjutatud
2. Kraavi rekonstrueerimine ei suurenda oluliselt negatiivset mõju, sest kraavitrass eraldise ja kraavi vahel
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU178 eraldis 14

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Keskealine segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, kraavid paiknevad kolmel küljel
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU179 eraldis 3

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud jänese kapsa-kõdusoo kasvukohatüübiga. Küps segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, kraavid paiknevad kahel küljel
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU179 eraldised 9 ja 10

Tegemist ei ole lodu, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Küpsed segapuistud.

1. Eraldised kuivendusest tugevasti mõjutatud, turba tüsedus on langenud alla 25 sm
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldised lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU184 eraldis 1

Tegemist ei ole sõnajala, vaid jänsekapsa-mustika ja eraldise põhjapoolses osas kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Küps segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, kraavid paiknevad kahel küljel
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU186 eraldis 3

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Küps segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest mõjutatud
2. Teekraavi rekonstrueerimine ei suurenda oluliselt negatiivset mõju, sest eraldis lühema küljega vastu kraavi
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU186   **eraldis 7**

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Küps segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, eraldise lõunaküljel vana kraav
2. Teekraavi rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU187   **eraldised 8, 9, 10 ja 11**

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Küpsed segapuistud.

1. Eraldised kuivendusest tugevasti mõjutatud, eraldiste vahel ja kahel küljel kraavid
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU195 eraldis 5

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Latiealine kaasik.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, kraav eraldise pikemal küljel
2. Kraavi rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU195 eraldis 7

Tegemist ei ole sõnajala, vaid jänesekapsa-mustika kasvukohatüübiga. Kuuse kultuur.

1. Eraldis kuivendusest vähe mõjutatud
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis parasniiskel kasvukohal
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU196   **eraldis 8**

Tegemist ei ole sõnajala, vaid jänsekapsa-mustika kasvukohatüübiga. Valmiv kaasik.

1. Eraldis kuivendusest vähe mõjutatud
2. Kraavi rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldise ja kraavi vahele jääb kraavitrass
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU199   **eraldis 1**

Tegemist ei ole lodu, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Latimets.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, kraavid kahel küljel
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU199   **eraldised 3, 4 ja 5**
AU211   **eraldis 1**

Tegemist on kuivendatud lodu kasvukohatüübiga. Kase-sanglepa puistud.

1. Eraldised kuivendusest tugevasti mõjutatud, sest piirnevad kraavidega ja lisaks läbib neid kuivendaja
2. Kraavide rekonstrueerimine suurendaks kuivenduse negatiivset mõju veelgi
3. Kuivendusest tuleneva negatiivse mõju vähendamiseks tuleks jätta rekonstrueerimata kvartali AU199 eraldiste 4 ja 5 ning kvartali AU211 eraldise 1 vaheline kuivendajalõik. Samuti kvartali AU199 sisene kuivendaja, mis läbib eraldisi 3 ja 5.

AU199   **eraldised 6 ja 7**

Tegemist ei ole lodu, vaid kuivendatud jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübiga. Keskealised puistud.

1. Eraldised kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldised lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU210 eraldis 1

Tegemist on kuivendatud lodu kasvukohatüübiga. Keskealine segamets.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Kraavide rekonstrueerimine suurendaks kuivenduse negatiivset mõju veelgi
3. Negatiivse mõju vähendamiseks tuleks jätta rekonstrueerimata eraldist 1 läbiv kuivendaja.

AU210 eraldis 3

Tegemist ei ole lodu, vaid eraldise põhja osas kuivendatud angervaksa ja lõuna osas kuivendatud jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübiga. Keskealine segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldised lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU210 eraldis 4

Tegemist ei ole lodu, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Keskealine segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldised lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU210 eraldis 7

Tegemist on kuivendatud lodu kasvukohatüübiga. Küps segamets.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Kraavide rekonstrueerimine suurendaks kuivenduse negatiivset mõju veelgi
3. Negatiivse mõju vähendamiseks tuleks jätta rekonstrueerimata eraldist 7 läbiv kuivendaja.

AU210   **eraldis 8**

Tegemist ei ole lodu, vaid kuivendatud jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübiga.
Kuuse kultuur.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Kraavi rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU221   **eraldis 4**

Tegemist ei ole lodu, vaid kuivendatud jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübiga.
Keskealine segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Kraavide rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

AU222   **eraldis 12**

Tegemist on kuivendatud sõnajala kasvukohatüübiga. Selgusetu ala.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Kraavi rekonstrueerimine suurendaks kuivenduse negatiivset mõju
3. Negatiivse mõju vähendamiseks tuleks jätta rekonstrueerimata kvartalisine kuivendaja, mis piirneb eraldisega 12 .

AU240   **eraldis 9**

Tegemist on kuivendatud sõnajala kasvukohatüübiga. Küps kaasik.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Kraavi rekonstrueerimine suurendaks kuivenduse negatiivset mõju
3. Negatiivse mõju vähendamiseks tuleks jätta rekonstrueerimata kvartalite AU240 ja AU241 vaheline kuivendaja .

AU242 eraldis 16

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud angervaksa kasvukohatüübiga. Lage ala.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Kraavi rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, sest eraldis lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

6. Kokkuvõte

Välitööde käigus selgitati välja sõnajala ja lodu kasvukohatüüpide olemasolu ning paiknemine metsakuivenduse objektil. Tulemusi kajastab tabel lisas 1. Võttes arvesse nii ökotoobi kui taimekoosluste omadusi jõuti järeldusele, et sõnajala kasvukohatüüpi esineb kahel eraldisel ja lodusid kuuel eraldisel. Kuivenduse mõju vähendamiseks tuleks jätta rekonstrueerimata kvartali AU199 eraldiste 4 ja 5 ning kvartali AU211 eraldise 1 vaheline kraavilõik. Samuti kvartali AU199 sisene kuivendaja, mis läbib eraldisi 3 ja 5. Kvartalil AU210 tuleks jätta rekonstrueerimata eraldisi 1 ja 7 läbivad kvartalisised kuivendajad. Kvartalil AU222 tuleks jätta rekonstrueerimata kvartalisine kuivendaja, mis piirneb eraldisega 12. Samuti tuleks jätta rekonstrueerimata kvartalite AU240 ja AU241 vaheline kuivendaja. Ülevaate uuritud eraldistest annab rekonstrueeritava kuivendusobjekti skeem lisas 2.

Lisa 1: 2015 välitööde ning metsakorralduse käigus määratud metsak kasvukohatüübid uuritava alal

Lisa 2: Kontrollitud kasvukohatüüpide kuivendusobjektidel paiknemise skeem

Ekspert hinnangu andis

OÜ Metsabüroo
Reg. kood 10908249

10.07.2015

2015 välitööde ning metsakorralduse käigus
määratud metsakasvukohatüübid uuritava alal

<i>Kvartali nr.</i>	<i>Eraldise nr.</i>	<i>Kasvukohatüüp</i>	
		<i>Metsakorraldus</i>	<i>Välitööd 2015</i>
AU161	13	KSJ	KAN
AU162	9	KSJ	KAN
AU177	6	KSJ	KJO
	10	KSJ	KTA
AU178	12	KSJ	JM
	14	KSJ	KAN
AU179	3	KSJ	KJO
	9	KLD	KAN
	10	KLD	KAN
AU184	1	KSJ	JM/KAN
AU186	3	KSJ	KAN
	7	KSJ	KAN
AU187	8	KSJ	KAN
	9	KSJ	KAN
	10	KSJ	KAN
	11	KSJ	KAN
AU195	5	KSJ	KAN
	7	KSJ	JM
AU196	8	KSJ	JM
AU199	1	KLD	KAN
	3	KLD	KLD
	4	KLD	KLD
	5	KLD	KLD
	6	KLD	KJO
	7	KLD	KJO
AU210	1	KLD	KLD
	3	KLD	KAN/KJO
	4	KLD	KAN
	7	KLD	KLD
	8	KLD	KJO

AU211	1	KLD	KLD
AU221	4	KLD	KJO
AU222	12	KSJ	KSJ
AU240	9	KSJ	KSJ
AU242	16	KSJ	KAN

Kasutatud kasvukohatüüpide lühendid:

- SJ - sõnajala
- LD- lodu
- AN- angervaksa
- JO- jänesekapsa-kõdusoo
- JM- jänesekapsa-mustika
- TA- tarna-angervaksa
- K- kuivenduse tähis